

Kalju Sepp oli pärit maalt. Mida aasta edasi, seda enam ta igatses Tallinnast maale elama minna. Ära siit, võõraks ja öösiti üha lärmakamaks muutuvast südalinnast! Kunagi nii ihaldatud kahetoaline korter oli kaotanud oma võlu ja eelised. Vajadus vaikuse, puhta õhu ja ehtsa looduse järele muudkui süvenes.

Kui ka Maimul, tema abikaasal, järjest kriminaalsemaks muutuvast elukohast viimaks villand sai, hakkasid nad aktiivselt maad kuulama. Kulus ligi paar aastat, enne kui neil see ettevõtmine õnnestus.

Suures automajandis autojuhina töötava Kalju üks ametivendadest elas kevadest sügiseni Ääsmäel, naise vanemate talus. Ta oli juhuslikult kuulnud, et Tagamõisa külas läheb peagi müüki Huntaugu-nimeline koht. Üksi tallu jäänud eideke ei saanud seal enam hakkama. Tema õnneks olid Märjamaa kandis elavad sugulased nõus Miina enda juurde võtma.

„Mine juba hommepäev Huntaugu talu vaatama,“ soovitas töökaaslane. „Kes ees, see mees. Olen kindel, et ka sina saad loa tööautoga seal ööbimas käia. Oled ju staažikas ja korralik juht. Äärmisel juhul maksad selle eest mingi sümboolse tasu ja kogu lugu.“

Kalju võttis tuld ja kõik laabus üle ootuste hästi. Miina oli rahul, et tema koha ostab asjalik mees ja andis meelsasti

talle oma õetütre telefoninumbri. Kalju võttis kohe ühendust. Miina ütles paar tutvustavat lauset. Need olid soodsad ning saadigi jutule. Lepiti kokku, et laupäeval kohtutakse Huntaugul. Põhimõtteliselt löödi käed, kuid hind oli algul ootamatult soolane. Järgnes paar nädalat tingimist, siis saadi kokkuleppele, sest hooned olid heas seisus ning ligi kümnehektariline maatükk tähendas ka midagi. Sinna mahtus nii metsa kui ka põldu, lisaks veel paras tükk heina- ja karjamaad.

Kesklinna korter oli varakult müüki pandud ja ainult tänu sellele sai Sepa pere maaomanikuks. Mitu võlga kaelas, aga kui kuu aja jooksul sai kõik joonde aetud, ootas Maimut nii suure elumuutuse tõttu šokk. Taavit, nende kahekümne seitsme aastast poega isegi veel suurem. Pärast gümnaasiumi lõpetamist oli ta aasta Tartus ära raisanud. Isa oli küll öelnud, et ülikooli minnes vali elukutse, mis sind ja sinu peret toidab. Aga üks igäüks peab ikka ise ämbrisse astuma.

Seejärel asus ta Tallinnas tehnikat õppima, spetsialiseerudes autodele. Kaitses oma bakalaureusetöö edukalt ära ja õppimise isu sai täis. Taavi otsustas, et vähemalt esialgu ta magistrikaadi taotlema ei hakka. Ühes automajandis praktilik käies oli ta heas mõttes silma torganud ja ta võeti sinna meelsasti tööle.

Vahel tundus noormehele, et teadmisi jäi napiks, ent seni oli ta hakkama saanud. Kerge see just ei olnud, sest firmasise konkurents mitme enam-vähem võrdväärse noore spetsialisti vahel oli ootamatult suur. Sellega kaasnesid muidugi ebameeldivad intriigid. Kõik see tekitas närvipinge, mis tegi tööpäevad vahel äärmiselt väsitavaks. Ja siis juhtus veel see neetud avarii! Taavi ei jõudnud ega tahtnudki kodus millegagi tegeleda. Jamasid niigi rohkem, kui vaja!

Sestap oligi Taavi maale kolimise vastu nii ükskõikne. Samas oli ta kindel, et isa vaimustus ei kesta kaua, sest nagunii

läheb see plaan lörri. Kui ka ema viimaks vedu võttis, muutus poeg rahutuks. Ta arvas, et nende kahetoaline korter jäetakse temale, ent kui selgus, et korter on juba müüdud, ütles Taavi närv üles.

„Minuga siis enam üldse ei arvestata!“ tõstis ta häält.

„Kust sa seda võtad?“ püüdis ema poega rahustada.

„Miks mina sellest jamast midagi ei tea?“

„Rääkisime, aga sa ei võtnud meid ju kuulda.“

„Mul oli siis see neetud avarii kaelas. Mind tembeldati süüdlaseks ja see läheb kenakese summa maksma. Aga nüüd on raha vaja! Kust põrgust ma selle võtan?“

„Pead kusagilt laenama,“ sekkus isa. „Meie aidata ei saa – oleme ka ise rahast lagedad.“

„Ja kus ma siis ülepea elama hakkan?“ ahastas Taavi. „Kurat küll, mine või hulluks, kõik asjad korraga!“ karjus Taavi ja tormas uksest välja.

„Peame poissi miskitmoodi aitama,“ ohkas Maimu.

„Peame, peame,“ torises Kalju. „Ise sõidab nagu noor jumal ja nüüd tegi oma ametiautoga avarii. Kus ta silmad olid?“

„Tal oli meeletu stress,“ kaitses ema poega. „Taavi tunnis-
tas mulle, et tööl ässitab ülemus noori üksteise kallale. Ja seda nimetatakse eluterveks konkurentsiks.“

„Siiani on poisil vedanud, aga oma töökohaga sattus ta loomulikult löögi alla. Ma hoiatasin teda, aga siis ta ei kuulanud mind. Nüüd las elu õpetab.“

„Pigem karistab.“

„Ilma karistuseta kaasajal keegi õppust ei võta. Kui palju ta maksma peab?“ Kuuldes summa suurust, kratsis mees kukalt. „Hüva, meil töötab üks rikas vanapoiss, kes ei joo ega suitseta, vaid kogub raha sukasäärde. Räägin temaga. Mulle ta annab ja see kaks-kolm protsenti lisatasu meid jalust maha ei löö.“

Helistan Taavile, et ärgu ta ise midagi ette võtku. Sedasi on palju mehi orgi otsa sattunud.“

Poole tunni pärast tuli Taavi koju tagasi. Nägu naeru täis ning teatas kohe, et tahaks ka seda paljukiidetud Huntaugu talu näha.

* * *

Maaeluga harjumine võttis Huntaugu uutel omanikel mitu kuud aega. Sellega täielikuks kohanemiseks kulus aasta, aga ka siis tuli vahel naabritelt nõu küsida. Kui Kalju ükskord Jänese-papile kurtis, et millal küll ta potipõllumehe nipid selgeks saab, hakkas taat piipu popsutades naerma:

„Ära näe vaeva, keegi ei saa. Vanasti võisin veel nõu anda, millal näiteks põllutöödega algust teha, aga nüüd on ilm nii tujukaks läinud, et endised reeglid enam ei kehti.“

Lähimate naabritega oli Sepa pere üsna kiiresti tuttavaks saanud. Alates sellest ajast, kui Maimu hakkas rattaga Tagamõisa poes käima, tundis ta varsti vist igast talust vähemalt ühte inimest.

Taaviga oli sama lugu. Algul omaette hoidnud linna-poiss sai pikkamööda peaaegu kõigi noortega tuttavaks. Eriti pärast seda, kui ta hakkas nädalavahetustel võrkpalli mängimas käima. Osa plikasad eelistas sealsamas küla-kiigel istuda ning mõne õllesõbra jaoks tähtis maapoodki asus suhteliselt lähedal. Loogiline, et sinna, niinimetatud Bermuda kolmnurka, kogunes noorsugu kokku. Aeg-ajalt tuli isegi naaberküla rahvast. Enamasti noormehed, sest nende jaoks oli tõmbenumber – Kanarbiku talu piltilus pere-tütär – enamasti kohal. Mis seal salata, see neiu oli tõepoolest imetlemist väärt.

Taavigi oli Katrinist sisse võetud, ent linnapoisina taipas ta kohe, et üle küla tüdruk teadis oma hinda ning sedagi, et kodukandis tema jaoks väärilist kaaslast ei leidu. Kõigele lisaks oli ta haritud. Tal olid alati õiged sõnad suus, jutt konkreetne ning ta käitus väarikalt. Ent kui vaja, kehtestas ta end kohe.

Lühidalt öeldes oli Katrin sedavõrd omaette nähtus, et Taavile jäi arusaamatuks, mis küll seda iludust kolkakülas kinni pidas.

Taavit kui uustulnukat ei võtnud uhke ja iseteadev Katrin esialgu jutulegi, kuid tasapisi hakkas ta mehise Taavi vastu huvi tundma. Temaga oli vähemal meeldiv vestelda. Mees aga oli üha enam tolle noore naise olemusest lummatud.

Aeg aga muudkui ruttas, nii maal kui ka linnas. Saabus sügis. Kui kuldsed lehed puudelt pühitud, tuli pime porikuu. Kiirustati hilja peale jäänud põllutööde lõpetamisega. Pärast ülipikaks venitatud jõulupühi algas maal eriti kummaline nimetu aastaaeg – kalendri järgi oli nagu talv, aga ei olnud ka. Harva, kui Taavi mõnda külanoort nägi, veel harvemini kuulis ta uudiseid. Siiski, Vahur teadis rääkida, et Kanarbiku Katrin olevat talveks külast lahkunud.

- 2 -

Ilmaköögis võivad potid-panni küll segi minna, aga aastaajad kehtivad üldjoontes endiselt. Vähemalt fenoloogiliste näitajate poolest: sinililled lähevad ikka enne õide, alles seejärel võsaiülased ja kullerkupud. Tagamõisa noorte nädalavahetuste kogunemised said suurema hoo sisse alles siis, kui toomingad

uimastavalt lõhnasid ja ööbikud kiigetaguses võsas üksteise võidu laksutasid.

Kui Huntaugu meespere oli hilja peale jäänud lõunasööki lõpetamas, aetas perenaine lauale koduse hõrgutise.

„Ohoo! Maasikatorrt!“ rõõmustas Taavi. „Huvitav, mille puhul siis seda pakutakse?“

„Kui arvad ära, saad ka tükikese,“ muigas Maimu kavalalt.

„Kas sina tead, paps?“ pöördus poeg isa poole. Kalju avas juba suu, kuid elukaaslane jõudis vahele.

„Ette öelda ei tohi!“ teatas Maimu sellise tooniga, mida mehed hästi tundsid: Maimu oma seisukohtadest igatahes ei tagane. „Kes ära mõistatab, sosistab vastuse mulle kõrva sisse.“

„See pole aus,“ vaidles Taavi vastu, sest oli reede, kell juba palju ning oli aeg küla palliplatsile minna.

„Ainult nii ongi aus. Punkt!“

Kalju muigas, tõusis ja sosistas Maimule midagi kõrva.

„Tubli! Oled oma portsu ausalt välja teeninud. Taavile käib nii lihtne ülesanne üle jõu. Ilmselt viibib ta oma mõtetega praegu kusagil mujal.“

Vaevalt sai ema need sõnad öeldud, kui Taavile meenus, mis päevaga tegemist. Aga närv viskas üle: *muudkui õpetavad ja kamandavad! Peavad mind ikka veel poisikeseks. Vahuril oli õigus, kui ta soovitas mul vanematest labku lüüa. Muidu muutun varsti teiste naerualuseks. Tegelikult olengi liiga kauaks nende kaitsva tiiva alla passima jäänud. Miks nad küll südalinna korterit mulle ei jätanud? Kuidagi oleksime ikka toime tulnud, aga nüüd muudkui näägutavad. Ükskõik mida ma teen, ikka on halb. Töökoht on mul korralik, teenin hästi, kuid kodus istun nagu tita laua taga ja pean ema lapsikutes lavastuses hõisates kaasa mängima. Seekord tegi tordist tsirkusenumbri. Kah mul asi, söögu ise! Parem võtan poistega poe juures paar õlut. Või kui Katrinit*

kiige juures või palliplatsil ei ole, lähen otse Kanarbikule. Ta on arvatahvasti kodus.

Taavi sai aru, et oli mõtetes vanemate vastu ülekohtune, kuid aja jooksul kogunenud vimmi oli nagu paisust läbi murdunud. *Aitab nendest lapsikustest! Targem on täna siit kähku jalga lasta, muidu on riid majas.*

Nagu tellitult, saabus Katrinilt sõnum: *Kus sa nii kaua oled? Ootan!*

Taavi saatis ühesõnalise vastuse ja tõusis. „Pean kohe külla minema,“ teatas ta rutakalt.

„Enne kuula minu soovitus ära,“ sekkus isa. „Külas räägitakse, et Kanarbiku tüdruk võib küll mesimagus välja näha, aga noortel meestel on targem temast eemale hoida.“

„Nüüd mulle aitab!“ käratas enesevalitsemise kaotanud poeg. „Mulle pole sihukesi vihjeid vaja.“ Rabas laualt mobiiltelefoni ja tormas uksest välja.

„Kuhu sa, pimeloom, sedasi jooksed? Sa pole ju suutäitki söönud,“ hõikas ema järele.

„Vägisi sa poissi kinni ei hoi. Las ta läheb,“ rahustas Kalju elukaaslast. „Küllap teda külas oodatakse. Pakutakse süüa ja muud ka.“

„Hakkad jälle inetuid vihjeid tegema,“ ärritus Maimu.

„Mis vihjeid? Elu on selline. Tuleta kasvõi oma noorust meelde.“

Rohkem Huntaugu perepoeg läbi lahtise akna ei kuulnud. Ega soovinudki, sest istus juba ratta sadulas.

Oli augustikuu esimene reede. Järjekordne kuumalaine oli koos vältimatu leitsakuga pärale jõudnud ja hingata oli raske. Poe juures oli õllejoojaid tavalisest rohkem. *Paras raba-raiskamine, muigas Taavi. Higistavad kõik sama kiiresti välja, kui sisse valavad.*

Palliplatsilt ja kiige juurest oli kuulda noorte hääli ja ta suundus sinna. Vahur oli loomulikult kohal ning Taavit silmates tuli ta kohe uut ratast uudistama ja tegi ka muud juttu. Eelmisel aastal, kui Taavi hakkas aeg-ajalt külas ringi liikuma, oli see heledapäine noormees talle isegi meeldinud. Ausalt öeldes oli Vahur tollal Taavile lausa teejuhiks. Nimelt just tema aitas uustulnukal valutult omaks poisiks saada. Viimasel ajal püüdis Taavi Vahurit siiski vältida, sest too muutus järjest tüütumaks ja uudishimulikumaks.

Nagu praegugi. Kui Vahur märkas, et Taavi heitis pilgu külakiigel istuvate neiude poole, teatas ta omamehelikult: „Katrinit täna siin ei ole.“ Kui kaaslane selle jutu peale näiliselt mingit huvi ei ilmutanud, jagas jutupaunik ise kasulikku teavet: „Ju ta jäi siis Kanarbiku talu valvama.“

„Mis seal ikka valvata?“ poetas Taavi nagu muuseas, kuid informaatore pani asja paika: „Ülejäänud Kaasikute pere pöörutas nädalavahetuseks Pärnusse.“

„Kuidas sina alati kõike nii täpselt tead?“ ei suutnud Taavi seekord suud pidada.

Kaaslane kehtis ebamääraselt õlgu. „Ma lihtsalt panen kõike tähele.“

Sest luusid küla vahel ringi, lõpetas Taavi mõttes nuhi lause. Sellist meest peab lausa kartma, mõtles ta, kuid otsustas ka ise usaldav olla: „Mida sa selle peale kostad, kui ma praegu otsejoores Kanarbikule sõidan?“

„Õigesti teed!“ muigas too teadvalt. „Oled õnnelik mees. Ainult sinul on lootust küla esikaunitarile päitsed pähe panna. Teised on mängust väljas.“

„Aga Lembit?“

„Ah, see kah-mees. Tema ei lähe üldse arvesse,“ lõi Vahur käega. „Sulane ja jooksupoiss.“

Nende vestlus oli niigi üllatavalt avameelseks muutunud ja kaotada polnud enam midagi. Ning Taavi küsis: „Ütle ausalt, miks sa mind soosid?“

„Ausalt? Sest sina oled ellujääja. Mina aga hoian alati kõige tugevama poole. Seepärast võid minuga arvestada.“ Heitis pilgu plikade poole ja sosistas: „Siia tullakse, hakka sõitma.“

Taavi viipas lähenevatele neiudele tervituseks käega ja rõhus pedaalidele.

Äsjane jutuajamine pani mõtlema: ühest küljest ärgitas see kõvasti tema egot, teisalt oli miskipärast hirmuäratav. *Kas tõesti on vaikes külakeses nii keerulised suhted? Mina pidasin seda kanti algul igavaks konnatiigiks.*

Pooltel teel tuli Taavi rattalt maha, et lühidalt aru pidada. Istus varjulises kohas raudkivile ja meenutas veel kord õhtut, kui ta Katrinit esimest korda koju saatis. Algul oli Taavi üle küla piigat vaid eemalt imetlenud, sest kõik teadsid, et Kanarbiku peretütar valib teekaaslase endale ise. Kui üldse valib. Seni oli ainult paar-kolm noormeest selle au osaliseks saanud. Rohkem oli muidugi neid, kes olid korvi saanud. Isegi naaberküla kutid olid pika ninaga jäänud. Kuna pakkujaid enam polnud, leppis kaunitar sõbranna seltskonnaga.

Viimasel ajal oli Taavi ja Katrini vahele tekkinud järjest tugevnev tõmme. Nende omavahelised vestlused oli lühikesed, kuid huvitavad. Katrin oli tark tüdruk, kes oma väärtust hästi teadis ja ütles otse, mida mõtles.

Kui Taavi lõpuks mõikas, et nad mõlemad hoiavad teineteisel silma peal, võttis ta ühel päeval südame rindu ja küsis teiste ees: „Katrini, kas tohiksin sind täna koju saata?“

Paugupealt jäid kõik pinevil nägudega vait.

Katrin ilmselt nautis tekkinud pausi, kuid vastus oli rõõmustav: „Ikka tohid. Sulle teen ma erandi.“

Juuresolijad vahetasid pilke ning seedisid ootamatut uudist. Kui Katrin oli üllatavat situatsiooni paar minutit nautinud, kiirustas ta ise takka: „Teeme siis minekut! Mul on suhteliselt kiire.“

Ausalt öeldes Taavile seesugune üldise tähelepanu keskmes olemine ei meeldinud, aga Tagamõisa küla kombes olid välja kujunenud enne teda.

Kanarbiku talu teeotsas Katrin peatus. „Siit edasi pole veel ükski saatja astunud. Aitäh saatmise eest!“ Ning riivas huultega põgusalt noormehe põske. Taavit läbistas elektrilöök ja talle sai hetkega selgeks, et selle tüdruku käes on ta pelgalt mängukann. Mees läks trotsi täis, haaras Kanarbiku peretütre embusse ning suudles vastu rabelevat kaunitari huultele.

„Vara veel,“ muigas Katrin mehest tagasi tõmbudes. „Ma pean endas enne selgusele jõudma. Oota minu otsust, annan peatselt teada.“ Keeras ringi ja marssis tagasi vaatamata Kanarbiku uhke elamu poole.

Polnud parata, tuli kannatust varuda. Õnneks ei kestnud ooteaeg kaua ja täna sai ta Vahurilt ka põhjuse teada – Katrin oli üksinda kodus! See erutas, ent samas ka hirmutas. Taavi senised armuseiklused olid kõik teistlaadi. Kuidagi muretud. Saadi kokku, lõbutseti ning mindi rahumeelselt laiali. Tõsi küll, ühe naisega ta elas kunagi mõnda aega koos. Ent selle suhte lõpetas ta armukadedusest pöörane sõber ära ning sinna majja polnud Taavil enam asja.

Tagamõisas tundus olevat kõik keerulisem. „Pagana Vahur oma juttudega!“ kirus ta kuuldavalt ja sõitis edasi. *Tulgu mis tuleb! Ma olen ju oodatud.*

Hooned paiknesid lähestikku ja krunti ümbritses tugev lattaed. Vaevalt sai ta rattalt maha, kui väravasse tormas pirakas koer. Urises hoiatavalt ja jäi vaikides võõrast jälgima.

„Ära karda, aga seisa seal,“ hõikas kusagilt hoovi ilmunud noorepoolne mees. „Katrini kutsub ta kohe tagasi.“

Peretütar tuligi hetke pärast välistrepile. Silmitses pilukil silmadega Taavit, vaigistas Tommi maha, seejärel pöördus ta mehe poole: „Sina, Lembit, oled nüüd vaba. Ja homme ära tööle tule.“

„Selge,“ lausus too ebamäärane tüüp. Soovis head päeva ja kiirustas kitsast külgväravast välja.

„Ta on natuke omamoodi mees,“ selgitas Katrin, nähes, et Taavi lahkujale järele vaatab. „Käib meil abiks, lihtsate töödega tuleb ta toime. Lembit ongi see minu kah-meis, kellest oled kindlasti kuulnud.“ Seda öeldes uuris värava juurde jõudnud peretütar külalise näoilmet.

„Ah, las lõksutavad,“ lõi Taavi muretult käega. „Mis küla see on, kus ei klatsita!“

„Õige,“ itsitas piiga, pikki musti juuksed kohendades. „Kohe teen värava lahti. Siis saab koer oma kohustuse kaelast ära. On sul õpetatud hundikoertega varem kokkupuudet olnud?“

„Kahjuks ei.“

„Tohoh, ise veel Huntaugu talu noorperemees,“ naeris neiu.

„Minu arvates on hunte seal vanasti hoopis püütud.“

„Tegelikult on Tommi Saksa lambakoer, kuid maakeeli hüütakse neid ka hundikoerteks. Muide, ega sa minu vanemaid ei pelga?“

„Ei. Pealegi pole neid täna kodus.“

„Kust sa tead?“

„Vahur rääkis. Ainult mulle. See klappis ka sinu sõnumiga.“

Katrin muigas, kuid jäi vastusega rahule. „Jutt sul jookseb ja pea jagab. Vaatame, kuidas sa ülejäänuga hakkama saad.“ Heitis mehele kelmika pilgu ja jätkas: „Nähtavasti pean sind veidike juhendama. Kutsun Tommi lähemale ning avan värava.“

Sina astud sisse ja me peame otsekohe teineteist kallistama. Mida kauem, seda parem, sest siis on Tommi kindel, et sina kuulud minu lähikonda. Koerale on see teadmine väga tähtis. Kas sobib?“

„Suurepäraselt!“ rõõmustas Taavi. Katrin naeris, avas värava ja tõmbas Taavi kohe enda ligi. Koer hakkas saba liputades külalist nuhutama. Taavi kõõritas tahtmatult peni poole.

„Ta pole veel harjunud, et ma kellelegi nii lähedal olen. Võid mind julgemini kaisutada.“ Seda ei lasknud Taavi endale kaks korda öelda ja surus Katrini nii tugevasti enda vastu, et neiu karjatas: „Ai, valus on! Sul on karu jõud.“

Taavi lõdvendas veidi haaret, ent sellele vaatamata tõstis tema mehelikkus pead. Sinna polnud midagi parata, aga ikkagi oli tal kaunitari ees piinlik. Ta püüdis ettevaatlikult veidi eemale tõmbuda, kuid Katrin nihkus talle sama palju järele.

„Ütle ausalt, kas sa mängid minuga?“ küsis Taavi otse.

„Ei mängi, kompan piire, et endas ja sinus selgusele jõuda.“

„Olgu, siis tohin mina ka midagi teha,“ teatas noormees ja vajutas oma huuled neiu suule. Esialgul rabeles Katrin vastu, kuid peatselt loobus ta kasutust tegevusest. Kui noormees hinge tõmbas, lausus piiga, et see polnud ette nähtud.

„Oli küll, sest olen juba ammu sinu järele hull.“

Seda kuuldes oli neiu see, kes järgmist suudlust alustas. Kui see lõppes, võttis Katrin Taavil käest kinni. „Lähme tuppa! Pole vaja, et meid Kanarbiku hoovis kaelastikku koos nähakse.“

Sellega oli Taavi päri ning laskis end meelsasti majja talutada.

„Tahad sa kõigepealt maja näha?“

„Ainult sind tahan näha. Eriti praegu, kui meid mitte keegi ei sega,“ vastas Taavi ausalt.